

EVROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument zasedanja

A7-0228/2013

24.6.2013

*****I**
POROČILO

o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o pravici do dostopa do odvetnika v kazenskem postopku in pravici do komunikacije v primeru prijetja (COM(2011)0326 – C7-0157/2011 – 2011/0154(COD))

Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve

Poročevalka: Elena Oana Antonescu

Oznake postopkov

- * Postopek posvetovanja
- *** Postopek odobritve
- ***I Redni zakonodajni postopek (prva obravnava)
- ***II Redni zakonodajni postopek (druga obravnava)
- ***III Redni zakonodajni postopek (tretja obravnava)

(Vrsta postopka je odvisna od pravne podlage, ki je predlagana v osnutku akta.)

Spremembe osnutka akta

Pri spremembah, ki jih predlaga Parlament, je spremenjeno besedilo k osnutku akta označeno s ***krepiim poševnim tiskom***. Besedilo, zapisano v *navadnem poševnem tisku*, označuje tehničnim službam namenjeni del osnutka akta s predlaganimi popravki, ki se upoštevajo pri pripravi končnega besedila (na primer očitne napake ali izpustitve v zadevni jezikovni različici). O teh popravkih odločajo pristojne tehnične službe.

Glava vsakega predloga spremembe k obstoječemu aktu, ki se ga želi spremeniti z osnutkom akta, vsebuje še tretjo in četrto vrstico. Tretja vrstica navaja obstoječi akt, četrta pa zadevno določbo tega akta. Besedilo, ki povzema določbo obstoječega akta, ki jo Parlament želi spremeniti, medtem ko v osnutku akta ni bila spremenjena, je označeno s ***krepiim tiskom***. Morebitni izbrisi tovrstnega besedila so označeni z [...].

VSEBINA

	Stran
OSNUTEK ZAKONODAJNE RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA	5
OBRAZLOŽITEV	38
MNENJE ODBORA ZA PRAVNE ZADEVE	42
POSTOPEK.....	57

OSNUTEK ZAKONODAJNE RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o pravici do dostopa do odvetnika v kazenskem postopku in pravici do komunikacije v primeru prijetja (COM(2011)0326 – C7-0157/2011 – 2011/0154(COD))

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2011)0326),
 - ob upoštevanju člena 294(2) in člena 82(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih je Komisija podala predlog Parlamentu (C7-0157/2011),
 - ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju prispevkov bolgarskega parlamenta, italijanskega senata in portugalskega parlamenta k osnutku zakonodajnega akta,
 - ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 7. decembra 2011¹,
 - ob upoštevanju mnenja Odbora regij,
 - ob upoštevanju zaveze predstavnika Sveta v pismu z dne 4. junija 2013, da bo odobril stališče Evropskega parlamenta v skladu s členom 294(4) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju člena 55 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve in mnenja Odbora za pravne zadeve (A7-0228/2013),
1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju;
 2. poziva Komisijo, naj zadevo ponovno predloži Parlamentu, če namerava svoj predlog bistveno spremeniti ali nadomestiti z drugim besedilom;
 3. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter nacionalnim parlamentom.

¹ UL C 43, 15.12.2012, str. 51.

Predlog spremembe 1

PREDLOGI SPREMEMB EVROPSKEGA PARLAMENTA *

k predlogu Komisije

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne

o pravici do dostopa do odvetnika v kazenskem postopku in *postopkih na podlagi evropskega naloga za prijetje ter pravicah do obvestitve tretje osebe ob odvzemu prostosti in do komunikacije s tretjimi osebami in konzularnimi organi med odvzemom prostosti*

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti **člena 82(2)(b)** Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora¹,

po posvetovanju z Odborom regij,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

* Spremembe: krepki ležeči tisk označuje novo ali spremenjeno besedilo, simbol ■ pa tiste dele besedila, ki so bili črtani.

- (1) Člen 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina), člen 6 Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (v nadaljnjem besedilu: EKČP) ter člen 14 Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: MPDPP) določajo pravico do poštenega sojenja. Člen 48 Listine zagotavlja upoštevanje pravic do obrambe.
- (2) ***Unija si je zadala cilj ohraniti in razviti območje svobode, varnosti in pravice. V skladu s sklepi Evropskega sveta iz Tampereja z dne 15. in 16. oktobra 1999, zlasti s točko 33 sklepov, bi moralo načelo vzajemnega priznavanja sodb in drugih odločb pravosodnih organov postati temelj pravosodnega sodelovanja tako v civilnih kot v kazenskih zadevah v Uniji, saj bi se s širšim vzajemnim priznavanjem in potrebnim približevanjem zakonodaje izboljšala sodelovanje med organi in sodno varstvo pravic posameznika.***
- (2a) ***V skladu s členom 82 Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU) temelji pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah v Uniji na načelu vzajemnega priznavanja sodb in sodnih odločb.***
- (2b) ***Uresničevanje načela vzajemnega priznavanja odločb v kazenskih zadevah temelji na predpostavki, da države članice zaupajo v sisteme kazenskega pravosodja drugih držav članic. Obseg vzajemnega priznavanja je močno odvisen od več parametrov, ki vključujejo mehanizme za varovanje pravic osumljenih ali obtoženih oseb in skupne minimalne standarde, potrebne za lažje uresničevanje načela vzajemnega priznavanja.***
- (3) Vzajemno priznavanje je lahko učinkovito le ob medsebojnem zaupanju, za kar so potrebna podrobna pravila o varstvu procesnih pravic in jamstev, ki izvirajo iz Listine, EKČP in MPDPP. S skupnimi minimalnimi pravili bi bilo treba okrepiti zaupanje v sisteme kazenskega pravosodja vseh držav članic, to pa bi moralo voditi do učinkovitejšega pravosodnega sodelovanja v duhu medsebojnega zaupanja in do spodbujanja kulture temeljnih pravic v Uniji. Odpravila bi tudi ovire za prosto gibanje državljanov ***na ozemlju vseh držav članic***. Takšna skupna minimalna pravila bi bilo treba uporabljati za pravico do dostopa do odvetnika in pravico do ***obvestitve***

¹ UL C , , str. . [mnenje z dne 7. decembra 2011, SOC/424.]

tretje osebe ob odvzemu prostosti.

- (4) Čeprav so države članice pogodbenice EKČP in MPDPP, izkušnje kažejo, da to samo po sebi ne zagotavlja vedno zadostnega zaupanja v sisteme kazenskega pravosodja drugih držav članic.
- (4a) *Za okrepitev medsebojnega zaupanja so potrebna podrobna pravila o varovanju procesnih pravic in jamstev, ki izhajajo iz Listine in EKČP. Prav tako je treba s to direktivo in drugimi ukrepi v Uniji nadalje razviti minimalne standarde iz EKČP in Listine.*
- (4b) *Člen 82(2) PDEU določa uvedbo minimalnih pravil, ki se uporabljajo v državah članicah in so potrebna za lažje vzajemno priznavanje sodb in sodnih odločb ter policijsko in pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah s čezmejnimi posledicami. V točki (b) navedenega člena je določeno, da so "pravice posameznikov v kazenskem postopku" eno od področij, na katerih se lahko uvedejo minimalna pravila.*
- (4c) *Skupna minimalna pravila bi morala okrepiti zaupanje v sisteme kazenskega pravosodja vseh držav članic, to pa bi moralo omogočiti učinkovitejše pravosodno sodelovanje v duhu medsebojnega zaupanja. Takšna skupna minimalna pravila bi bilo treba uvesti na področju dostopa do odvetnika v kazenskem postopku.*

- (5) Svet je 30. novembra 2009 sprejel načrt za krepitev procesnih pravic osumljenih ali obtoženih oseb v kazenskih postopkih (v nadaljnjem besedilu: načrt)¹. V načrtu je predvideno postopno sprejetje ukrepov glede pravice do prevajanja in tolmačenja, pravice do obveščeniosti o pravicah in obtožbi, pravice do pravnega svetovanja in pravne pomoči, pravice do komuniciranja s sorodniki, delodajalci in konzularnimi organi ter glede posebnega varstva za osumljene ali obtožene osebe, ki spadajo med ranljive osebe. V načrtu je poudarjeno, da je vrstni red pravic samo okvirni, kar pomeni, da se lahko spreminja glede na prednostne naloge. Načrt je zasnovan tako, da deluje kot celota; njegove koristi bodo popolnoma očitne šele, ko bodo izvedeni vsi njegovi sestavni deli.
- (5a) *Evropski svet je 10. decembra 2009 pozdravil načrt in ga vključil v Stockholmski program – odprta in varna Evropa, ki služi državljanom in jih varuje (točka 2.4). Pri tem je poudaril, da načrt ni izčrpen, ter pozval Komisijo, naj preuči nadaljnje elemente minimalnih procesnih pravic osumljenih in obtoženih oseb ter oceni, ali je treba za boljše sodelovanje na tem področju preučiti tudi druga vprašanja, na primer domnevo nedolžnosti.*
- (5b) *Dva ukrepa iz načrta sta že bila sprejeta: Direktiva 2010/64/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. oktobra 2010 o pravici do tolmačenja in prevajanja v kazenskih postopkih² ter Direktiva 2012/13/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2012 o pravici do obveščeniosti v kazenskem postopku¹.*
- (6) Ta direktiva določa minimalna pravila glede pravice do dostopa do odvetnika in pravice **do obvestitve tretje osebe ob odvzemu prostosti** v kazenskem postopku in postopkih za izvršitev evropskega naloga za prijetje. S tem spodbuja uporabo Listine, zlasti členov 4, 6, 7, 47 in 48, ter nadgrajuje člene 3, 5, 6 in 8 EKČP, kot jih razlaga Evropsko sodišče za človekove pravice, **ki v svoji sodni praksi stalno določa standarde o pravici do dostopa do odvetnika. V tej sodni praksi je med drugim določeno, da je zaradi poštenosti postopka treba zagotoviti, da lahko osumljena ali obtožena oseba koristi vse storitve, ki so posebej povezane s pravno pomočjo.**

¹ UL C 295, 4.12.2009, str. 1.

² UL L 280, 26.10.2010, str. 1.

Odvetnik bi tako moral imeti možnost, da brez omejitev zagotovi temeljne vidike obrambe zadevne osebe.

- (6a) Brez poseganja v obveznosti držav članic v okviru EKČP glede spoštovanja pravice do poštenega sojenja se postopki v zvezi z manjšimi prekrški, storjenimi v zaporu, in prekrški, storjenimi v vojaškem okolju, ki jih obravnava poveljujoči častnik, za namene te direktive ne bi smeli razumeti kot kazenski postopki.*
- (6b) To direktivo bi bilo treba izvajati ob upoštevanju določb Direktive 2012/13/EU o pravici do obveščeniosti v kazenskem postopku, ki določajo, da so osumljene ali obtožene osebe nemudoma seznanjene s pravico do dostopa do odvetnika in da prijete ali pridržane osumljene ali obtožene osebe nemudoma prejmejo pisno obvestilo o pravicah, ki bi morale vključevati informacije o pravici do dostopa do odvetnika.*
- (6c) V tej direktivi se izraz "odvetnik" nanaša na vsako osebo, ki je v skladu z nacionalno zakonodajo usposobljena in upravičena (tudi na podlagi akreditacije s strani pristojnega organa) za pravno svetovanje in pomoč osumljenim ali obtoženim osebam.*
- (6d) V nekaterih državah članicah je lahko za nalaganje sankcij, ki ne vključujejo odvzema prostosti, pri razmeroma manjših prekrških pristojen organ, ki ni sodišče, pristojno za kazenske zadeve. To je mogoče na primer pri pogostih prometnih prekrških, ki se lahko ugotovijo med kontrolo prometa. V takšnih primerih bi bilo nesorazmerno od pristojnega organa zahtevati, naj zagotovi spoštovanje vseh pravic iz te direktive. Če zakonodaja države članice določa, da sankcije za manjše prekrške naloži takšen organ in obstaja pravica do pritožbe ali je mogoče zadevo drugače predložiti sodišču, pristojnemu za kazenske zadeve, bi se ta direktiva morala uporabljati le za postopke pred tem sodiščem po vložitvi pritožbe ali predložitvi zadeve.*
- (6e) V nekaterih državah članicah za kazniva dejanja veljajo nekateri manjši prekrški, zlasti manjši prometni prekrški, manjši prekrški v zvezi s splošnimi občinskimi*

¹ UL L 142, 1.6.2012, str. 1.

predpisi in manjše kršitve javnega reda. V zvezi s takšnimi manjšimi prekrški bi bilo nesorazmerno od pristojnih organov zahtevati, da morajo zagotoviti vse pravice iz te direktive. Če zakonodaja države članice v zvezi z manjšimi prekrški določa, da odvzem prostosti ni mogoč, bi bilo treba to direktivo uporabljati le v postopkih pred sodiščem, pristojnim za kazenske zadeve.

- (6f) *Področje uporabe te direktive v zvezi z nekaterimi manjšimi prekrški ne bi smelo vplivati na obveznosti držav članic v skladu z EKČP, da zagotovijo pravice do poštenega sojenja, tudi glede pravne pomoči odvetnika.*
- (6g) *Države članice bi morale osumljenim ali obtoženim osebam brez nepotrebne odlašanja zagotoviti dostop do odvetnika. V vsakem primeru bi morale imeti osumljene ali obtožene osebe dostop do odvetnika, preden zadevno osebo zaslišijo policija ali drugi organi kazenskega pregona, med vsakim takšnim zaslišanjem, med preiskovalnim dejanjem ali drugim dejanjem zbiranja dokazov, ki ga izvajajo preiskovalni ali drugi pristojni organi, in brez nepotrebne odlašanja po odvzemu prostosti. V vsakem primeru bi morale osumljene ali obtožene osebe imeti pravico do dostopa do odvetnika v kazenskih postopkih pred sodiščem, če se tej pravici niso odpovedale.*
- (6h) *V tej direktivi izraz "zaslišanje" ne vključuje predhodnega zaslišanja, ki ga opravijo policija ali drugi pristojni organi kazenskega pregona in katerega namen je kar koli ali vse od naslednjega: identificirati zadevno osebo; preveriti, ali je oseba oborožena, oziroma odpraviti druge podobne varnostne pomisleke; ali ugotoviti, ali je treba začeti preiskavo, na primer med prometno kontrolo ali rednim naključnim preverjanjem oziroma nadzorom, če osumljena ali obtožena oseba še ni bila identificirana.*

(6i) *Če oseba, ki ni osumljena ali obtožena, na primer priča, postane osumljena ali obtožena oseba, bi jo bilo treba zaščititi pred samoobtožbo in ima pravico do molka, kar potrjuje tudi sodna praksa Evropskega sodišča za človekove pravice. Zato je ustrezno, da se izrecno navede primer, v katerem je oseba, ki ni osumljena ali obtožena, med zaslišanjem s strani policije ali drugega organa kazenskega pregona v okviru kazenskega postopka osumljena ali obtožena storitve kaznivega dejanja. Če oseba, ki ni osumljena ali obtožena, med takšnim zaslišanjem postane osumljena ali obtožena oseba, bi bilo treba vsakršno zasliševanje nemudoma prekiniti; vendar se lahko nadaljuje, če je oseba seznanjena, da je osumljena ali obtožena, in lahko v celoti uveljavlja pravice, zagotovljene s to direktivo.*

(11) *Osumljene ali obtožene osebe bi morale imeti pravico do zasebnega srečanja z odvetnikom, ki jih zastopa, tudi preden jih zaslišijo policija, drugi organi kazenskega pregona ali pravosodni organi. Države članice lahko določijo praktično ureditev trajanja in pogostosti srečanj med osumljeno ali obtoženo osebo in njenim odvetnikom ob upoštevanju okoliščin posameznega postopka, zlasti zapletenosti zadeve in zadevnih procesnih korakov. Države članice lahko določijo tudi praktično ureditev, da zagotovijo varnost in zaščito, zlasti odvetnika in osumljene ali obtožene osebe, na kraju srečanja med odvetnikom in osumljeno ali obtoženo osebo. Nobena od navedenih ureditev ne bi smela posegati v učinkovito uveljavljanje in bistvo pravice osumljene ali obtožene osebe do srečanja z njenim odvetnikom.*

(11a) *Osumljene ali obtožene osebe bi morale imeti pravico do komunikacije z odvetnikom, ki jih zastopa. Takšna komunikacija lahko poteka v kateri koli fazi, tudi pred uveljavljanjem pravice do srečanja z odvetnikom. Države članice lahko določijo praktično ureditev trajanja, pogostosti in sredstev komunikacije med osumljeno ali obtoženo osebo in njenim odvetnikom, tudi glede uporabe videokonferenc in drugih komunikacijskih tehnologij, da omogočijo takšno komunikacijo, če s tem ne posegajo v učinkovito uveljavljanje in bistvo pravice osumljene ali obtožene osebe do komunikacije z njenim odvetnikom.*

- (11b) *V zvezi z nekaterimi manjšimi prekrški ta direktiva državam članicam ne bi smela preprečevati, da uredijo vprašanje pravice osumljene ali obtožene osebe do pravne pomoči prek telefona. Vendar bi morala biti takšna omejitev pravice dovoljena le, če policija ali drugi organi kazenskega pregona osebe ne bodo zaslišali.*
- (11c) *Države članice bi morale zagotoviti, da imajo osumljene ali obtožene osebe pravico, da je njihov odvetnik navzoč in aktivno sodeluje pri zaslišanjih, ki jih opravijo preiskovalni organi, in pri sodnih obravnavah. Takšno sodelovanje bi moralo biti v skladu z morebitnimi postopki iz nacionalne zakonodaje, ki urejajo sodelovanje odvetnika pri zaslišanjih osumljene ali obtožene osebe, ki jih opravijo preiskovalni organi, in pri sodnih obravnavah, če ti predpisi ne posegajo v učinkovito uveljavljanje in bistvo zadevne pravice. V skladu s takšnimi predpisi lahko odvetnik med zaslišanjem osumljene ali obtožene osebe s strani preiskovalnih organov ali med sodno obravnavo med drugim postavlja vprašanja, zahteva pojasnila in daje izjave, ki bi jih bilo treba evidentirati v skladu z nacionalno zakonodajo.*
- (11d) *Osumljena ali obtožena oseba ima pravico, da je njen odvetnik navzoč vsaj pri naslednjih preiskovalnih dejanjih ali dejanjih zbiranja dokazov, če so ta dejanja predvidena v zadevni nacionalni zakonodaji in se jih osumljena ali obtožena oseba mora udeležiti oziroma se jih lahko udeleži: pri prepoznavah, pri katerih naj bi žrtev ali priča osumljeno ali obtoženo osebo prepoznala med več navzočimi osebami; na soočenjih, na katerih je osumljena ali obtožena oseba v primeru nesoglasja glede pomembnih dejstev ali vprašanj soočena z eno ali več pričami ali žrtvami; pri poskusnih rekonstrukcijah kraja in okoliščin kaznivega dejanja, pri katerih je navzoča osumljena ali obtožena oseba, da bi lahko bolje razumeli, kako in v kakšnih okoliščinah je bilo storjeno kaznivo dejanje, ter osumljeni ali obtoženi osebi zastavili specifična vprašanja. Države članice lahko določijo praktično ureditev navzočnosti odvetnika pri preiskovalnih dejanjih ali dejanjih zbiranja dokazov, če s tem ne posegajo v učinkovito uveljavljanje in bistvo zadevnih pravic. Če je odvetnik navzoč pri preiskovalnem dejanju ali dejanju zbiranja dokazov, bi to bilo treba evidentirati v skladu s postopkom iz zakonodaje zadevne države članice.*

- (11e) *Države članice bi bilo treba spodbujati, naj dajo na voljo splošne informacije, na primer na spletni strani ali prek letaka, ki je na razpolago na policijskih postajah, da osumljenim ali obtoženim osebam olajšajo poiskati odvetnika. Vendar pa državam članicam ne bi bilo treba, da bi si aktivno prizadevale zagotoviti pomoč odvetnika osumljeni ali obtoženi osebi, ki ji ni odvzeta prostost, če si zadevna oseba sama ni zagotovila pomoči odvetnika. Takšna zadevna osumljena ali obtožena oseba bi morala imeti možnost, da kadar koli naveže stik z odvetnikom in se z njim posvetuje ali da ji odvetnik pomaga.*
- (11f) *Države članice bi morale poskrbeti, da bi lahko osumljena ali obtožena oseba, ki ji je bila odvzeta prostost, dejansko uveljavljala pravico do dostopa do odvetnika, med drugim s tem, da bi zadevni osebi uredila pomoč odvetnika, če ga nima, razen če se je tej pravici odpovedala. Takšna ureditev bi lahko med drugim predvidevala, da pristojni organi zagotovijo pomoč odvetnika na podlagi seznama razpoložljivih odvetnikov, s katerega bi lahko osumljena ali obtožena oseba izbirala. Ureditev bi lahko zajemala pravno pomoč, če je ta potrebna.*
- (11g) *V pogojih pridržanja in pogojih pridržanja v predkazenskem postopku bi morali biti v celoti upoštevani standardi iz EKČP, Listine ter sodne prakse Evropskega sodišča za človekove pravice in Sodišča Evropske unije. Če odvetnik na podlagi te direktive zagotavlja pomoč pridržani osumljeni ali obtoženi osebi, bi moral imeti možnost, da se pri pristojnih organih pozanima o pogojih, pod katerimi je ta oseba pridržana.*

- (11h) *V primerih geografske odročnosti osumljene ali obtožene osebe, na primer na čezmorskih ozemljih ali če država članica izvaja vojaške operacije izven svojega ozemlja ali v njih sodeluje, lahko države članice začasno odstopajo od pravice osumljene ali obtožene osebe do dostopa do odvetnika brez nepotrebnega odlašanja po odvzemu prostosti. Med začasnim odstopanjem iz tega razloga države članice ne smejo zaslišati zadevne osebe ali opravljati kakršnih koli preiskovalnih dejanj ali dejanj zbiranja dokazov, predvidenih v tej direktivi. Če neposreden dostop do odvetnika zaradi geografske odročnosti osumljene ali obtožene osebe ni mogoč, bi morale države članice omogočiti komunikacijo prek telefona ali videokonference, razen če je to popolnoma nemogoče.*
- (11i) *Državam članicam bi bilo treba dovoliti, da v nujnih primerih začasno odstopajo od pravice do dostopa do odvetnika v predkazenskem postopku, če je to potrebno, da se preprečijo resne škodljive posledice za življenje, svobodo ali telesno nedotakljivost osebe. Med začasnim odstopanjem iz tega razloga lahko pristojni organi osumljeno ali obtoženo osebo zaslišijo brez navzočnosti odvetnika, če je bila osumljena ali obtožena oseba seznanjena s tem, da ima pravico do molka, in lahko to pravico uveljavlja, zaslišanje pa ne posega v pravico do obrambe, tudi glede zaščite pred samoobtožbo. Zaslišanje se lahko opravi le z namenom pridobitve informacij, ki so ključne za preprečitev resnih škodljivih posledic za življenje, svobodo ali telesno nedotakljivost osebe, in v obsegu, ki je za to potreben. Zloraba tega odstopanja bi načeloma nepopravljivo posegla v pravico do obrambe.*
- (11j) *Državam članicam bi bilo treba tudi dovoliti, da začasno odstopajo od pravice do dostopa do odvetnika v predkazenskem postopku, če je takojšnje ukrepanje preiskovalnih organov nujno, da se prepreči resno tveganje za kazenski postopek, zlasti uničenje ali sprememba ključnih dokazov ali vplivanje na priče. Med začasnim odstopanjem iz tega razloga lahko pristojni organi osumljeno ali obtoženo osebo zaslišijo brez navzočnosti odvetnika, če je bila osumljena ali obtožena oseba seznanjena s tem, da ima pravico do molka, in lahko to pravico uveljavlja, zaslišanje pa ne posega v pravico do obrambe, tudi glede zaščite pred samoobtožbo. Zaslišanje se lahko opravi le z namenom pridobitve informacij, ki so ključne za preprečitev resnih tveganj za kazenski postopek, in v obsegu, ki je za to*

potreben. Zloraba tega odstopanja bi načeloma nepopravljivo posegla v pravico do obrambe.

(11k) Zaupnost komunikacije med osumljeno ali obtoženo osebo in njenim odvetnikom je ključna za zagotovitev učinkovitega uveljavljanja pravice do obrambe in bistven del pravice do poštenega sojenja. Zato bi morale države članice brez odstopanj spoštovati zaupnost srečanj in drugih oblik komunikacije med odvetnikom in osumljeno ali obtoženo osebo v okviru uveljavljanja pravice do dostopa do odvetnika iz te direktive. Ta direktiva ne posega v postopke, ki obravnavajo primere, v katerih je odvetnik na podlagi objektivnih in dejanskih okoliščin osumljen, da je skupaj z osumljeno ali obtoženo osebo vpleten v kaznivo dejanje. Kazniva dejavnost odvetnika ne bi smela veljati za zakonito pomoč osumljenim ali obtoženim osebam v okviru te direktive. Obveznost spoštovanja zaupnosti ne predvideva samo, da bi se države članice morale vzdržati vmešavanja v takšno komunikacijo ali dostopa do nje, temveč tudi da bi morale zagotoviti, da ureditev komunikacije zagotavlja in varuje zaupnost, kadar je bila osumljeni ali obtoženi osebi odvzeta prostost ali je na kraju, ki je pod nadzorom države. To ne posega v mehanizme v ustanovah za pridržanje, vzpostavljene za prestrazanje nedovoljenih pošiljk pridržanim osebam, kot je pregledovanje pošte, če takšni mehanizmi pristojnim organom ne omogočajo branja sporočil med osumljeno ali obtoženo osebo in njenim odvetnikom. Ta direktiva tudi ne posega v postopke iz nacionalne zakonodaje, v skladu s katerimi se lahko posredovanje pošte zavrne, če pošiljatelj ne soglaša s tem, da se pošta najprej predloži pristojnemu sodišču.

- (11) *Ta direktiva ne bi smela posegati v naključno kršitev zaupnosti, povezano z zakonito operacijo opazovanja in sledenja, ki jo izvajajo pristojni organi. Ta direktiva tudi ne bi smela posegati v dejavnosti na primer nacionalnih obveščevalnih služb, ki zagotavljajo nacionalno varnost v skladu s členom 4(2) Pogodbe o Evropski uniji ali spadajo v področje uporabe člena 72 Pogodbe o delovanju Evropske unije, v skladu s katerim naslov V (Območje svobode, varnosti in pravice) ne vpliva na izpolnjevanje obveznosti, ki jih imajo države članice glede vzdrževanja javnega reda in miru ter zagotavljanja notranje varnosti.*
- (12) *Osumljene ali obtožene osebe, ki jim je bila odvzeta prostost, bi morale imeti pravico, da je vsaj ena oseba po njihovi izbiri, na primer družinski član ali delodajalec, brez nepotrebne odlašanja obveščena o odvzemu prostosti, pri čemer to ne bi smelo posegati v pravilen potek kazenskega postopka zoper zadevno osebo ali katerega koli drugega kazenskega postopka. Države članice lahko določijo praktično ureditev uporabe te pravice, če s tem ne posegajo v učinkovito uveljavljanje in bistvo pravice. V redkih in izjemnih okoliščinah pa bi vendarle morale biti mogoče začasno odstopati od te pravice, če je to utemeljeno na podlagi posebnih okoliščin zadeve in nujnega razloga, opredeljenega v tej direktivi. Če pristojni organi takšno začasno odstopanje predvidijo v zvezi z določeno tretjo osebo, bi morali najprej preučiti, ali bi lahko bila o odvzemu prostosti obveščena druga tretja oseba, ki jo izbere osumljena ali obtožena oseba.*

- (13) Osumljene ali obtožene osebe **■** bi morale *med odvzemom prostosti imeti pravico, da brez nepotrebnega odlašanja komunicirajo z vsaj eno tretjo osebo po svoji izbiri, na primer s sorodnikom. Države članice lahko omejijo ali odložijo uveljavljanje te pravice na podlagi nujnih ali sorazmernih operativnih zahtev. Takšne zahteve so lahko na primer potreba po preprečitvi resnih škodljivih posledic za življenje, svobodo ali telesno nedotakljivost osebe, potreba po preprečitvi posega v kazenski postopek, potreba po preprečitvi kaznivega dejanja, potreba po tem, da se počaka na sodno obravnavo, in potreba po zaščiti žrtev kaznivega dejanja. Če pristojni organi omejitev ali odlog uveljavljanja pravice do komunikacije predvidijo v zvezi z določeno tretjo osebo, bi morali najprej preučiti, ali bi lahko osumljena ali obtožena oseba komunicirala z drugo tretjo osebo po svoji izbiri. Države članice lahko določijo praktično ureditev časa, sredstev, trajanja in pogostosti komunikacije s tretjimi osebami, pri čemer upoštevajo potrebo po vzdrževanju ustreznega reda, varnosti in zaščite na kraju, na katerem je pridržana oseba.*
- (13a) Pravica *osumljenih ali obtoženih oseb, ki jim je bila odvzeta prostost*, do konzularne pomoči je določena v členu 36 Dunajske konvencije o konzularnih odnosih iz leta 1963, v katerem je to pravica držav do dostopa do svojih državljanov. Ta direktiva *to pravico podeljuje osumljenim ali obtoženim osebami, ki jim je bila odvzeta prostost, ki jo lahko uveljavijo, če to želijo. Za konzularno varstvo lahko skrbijo diplomatski organi, kadar delujejo kot konzularni organi.*
- (13b) *Države članice bi morale v svoji nacionalni zakonodaji jasno določiti razloge in merila za kakršno koli začasno odstopanje od pravic iz te direktive, takšna odstopanja pa bi morale uporabljati le v redkih primerih. Vsa začasna odstopanja, dovoljena na podlagi te direktive, bi morala biti sorazmerna in strogo časovno omejena, ne bi pa smela temeljiti izključno na vrsti ali resnosti domnevnega kaznivega dejanja ali vplivati na splošno poštenost postopka. Države članice bi morale zagotoviti, da lahko v primeru, da je začasno odstopanje na podlagi te direktive odobril pravosodni organ, ki ni sodnik ali sodišče, to odločitev o odobritvi začasnega odstopanja oceni sodišče vsaj v fazi obravnave pred sodiščem.*

- (13c) Brez poseganja v nacionalno zakonodajo, ki določa obvezno navzočnost ali pomoč odvetnika, bi morala imeti osumljena ali obtožena oseba možnost, da se odpove pravici, ki jo ima v skladu s to direktivo, če je bila pisno ali ustno v preprostem in razumljivem jeziku jasno in dovolj dobro obveščena o vsebini zadevne pravice in morebitnih posledicah v primeru odpovedi tej pravici. Pri obveščanju bi bilo treba upoštevati posebne okoliščine v zvezi z zadevno osebo, vključno z njeno starostjo ter njenim psihičnim in fizičnim stanjem.*
- (13d) Odpoved pravici in okoliščine, v katerih je bila dana, bi bilo treba evidentirati v skladu s postopkom iz zakonodaje zadevne države članice. Države članice zaradi tega ne bi smele imeti dodatnih obveznosti, da uvedejo nove mehanizme, ali kakršnih koli dodatnih upravnih obremenitev.*
- (13e) Osumljena ali obtožena oseba bi morala imeti možnost, da odpoved pravici v kateri koli fazi kazenskega postopka prekliče, s čimer bi morala biti tudi seznanjena. Preklic odpovedi bi moral veljati od trenutka preklica. Zato ne bi bilo treba znova opravljati zaslišanj in morebitnih procesnih dejanj, ki so bila opravljena v obdobju, ko oseba zaradi odpovedi ni imela zadevne pravice.*

█

- (21) Oseba, zoper katero je bil izdan evropski nalog za prijetje, bi morala imeti pravico do dostopa do odvetnika v izvršitveni državi članici, da bi lahko učinkovito uveljavljala svoje pravice na podlagi Okvirnega sklepa Sveta 2002/584/PNZ z dne **13. junija 2002 o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami.**¹ **Če odvetnik sodeluje pri zaslišanju zahtevane osebe s strani izvršitvenega pravosodnega organa, lahko v skladu s postopki, določenimi v nacionalni zakonodaji, med drugim postavlja vprašanja, zahteva pojasnila in daje izjave. Sodelovanje bi bilo treba evidentirati v skladu z nacionalno zakonodajo.**
- (21a) **Zahtevane osebe bi morale imeti pravico do zasebnega srečanja z odvetnikom, ki jih zastopa v izvršitveni državi. Države članice lahko določijo praktično ureditev trajanja in pogostosti takšnih srečanj, pri čemer upoštevajo posebne okoliščine zadeve. Države članice lahko določijo tudi praktično ureditev, da zagotovijo varnost in zaščito, zlasti odvetnika in zahtevane osebe, na kraju srečanja med odvetnikom in zahtevano osebo. Nobena od navedenih ureditev ne bi smela posegati v učinkovito uveljavljanje in bistvo pravice zahtevane osebe do srečanja z njenim odvetnikom.**
- (21b) **Zahtevane osebe bi morale imeti pravico do komunikacije z odvetnikom, ki jih zastopa v izvršitveni državi članici. Takšna komunikacija lahko poteka v kateri koli fazi, tudi pred uveljavljanjem pravice do srečanja z odvetnikom. Države članice lahko določijo praktično ureditev trajanja, pogostosti in sredstev komunikacije med zahtevano osebo in njenim odvetnikom, tudi glede uporabe videokonferenc in drugih komunikacijskih tehnologij, da omogočijo takšno komunikacijo, če s tem ne posegajo v učinkovito uveljavljanje in bistvo pravice zahtevane osebe do komunikacije z njenim odvetnikom.**
- (21c) **Izvršitvene države članice bi morale poskrbeti, da lahko zahtevana oseba učinkovito uveljavlja pravico do dostopa do odvetnika v izvršitveni državi članici, med drugim tako, da zadevni osebi uredijo pomoč odvetnika, če ga nima, razen če se je tej pravici odpovedala. Ta ureditev, vključno s pravno pomočjo, če je ta potrebna, bi morala biti določena v nacionalni zakonodaji. Med drugim bi lahko**

¹ UL L 190, 18.7.2002, str. 1.

predvidevala, da pristojni organi zagotovijo pomoč odvetnika na podlagi seznama razpoložljivih odvetnikov, s katerega bi lahko zahtevana oseba izbirala.

- (21d) *Ko je pristojni organ zadevne države članice obveščen, da želi zahtevana oseba imenovati odvetnika v odreditveni državi članici, zahtevani osebi brez nepotrebne odlašanja zagotovi informacije, s katerimi ji olajša imenovanje odvetnika. Takšne informacije lahko na primer vključujejo aktualen seznam odvetnikov ali ime dežurnega odvetnika v odreditveni državi, ki lahko zagotovi informacije in nasvete v zadevah v zvezi z evropskim nalogom za prijetje. Države članice lahko zahtevajo, da takšen seznam pripravi ustrezno združenje odvetnikov.*
- (21e) *Postopek predaje je ključen pri sodelovanju držav članic v kazenskih zadevah. Pri tem je izredno pomembno spoštovanje rokov iz Okvirnega sklepa Sveta 2002/584/PNZ. Zato bi bilo treba navedene roke spoštovati, hkrati pa bi zahtevane osebe morale imeti možnost, da v postopkih za izvršitev evropskega naloga za prijetje v celoti uveljavljajo svoje pravice na podlagi te direktive.*

- (24) Ker za zdaj ni zakonodajnega akta Unije o pravni pomoči, bi morale države članice v zvezi s *pravno pomočjo* uporabljati *nacionalno zakonodajo*, ki bi *morala* biti v skladu z Listino, EKČP in sodno prakso Evropskega sodišča za človekove pravice.
- (25) *V skladu z načelom* učinkovitosti prava *Unije* bi *morale* države članice *uvesti* ustrezna in učinkovita pravna sredstva za *varstvo pravic*, ki so posameznikom *podeljene s to direktivo*.

- (27) *Države članice bi morale zagotoviti, da se pri vrednotenju izjav osumljenih ali obtoženih oseb ali dokazov, pridobljenih ob kršitvi pravice do odvetnika, ali v zadevah, v katerih je bilo odobreno odstopanje od te pravice v skladu s to direktivo, spoštujeta pravica do obrambe in poštenost postopka; v zvezi s tem bi bilo treba upoštevati sodno prakso Evropskega sodišča za človekove pravice, v kateri se je uveljavilo, da gre načeloma za nepopravljiv poseg v pravico do obrambe, če so za*

obsodbo uporabljene obremenilne izjave, dane med policijskim zaslišanjem brez dostopa do odvetnika. To ne bi smelo vplivati na uporabo izjav za druge namene, dovoljene na podlagi nacionalne zakonodaje, če je na primer treba izvesti nujna preiskovalna dejanja, da se preprečijo druga kazniva dejanja ali resne škodljive posledice za katero koli osebo, ali če je nujno preprečiti resno tveganje za kazenski postopek, kadar bi z zagotovitvijo dostopa do odvetnika ali zavlačevanjem preiskave nepopravljivo posegli v preiskavo hudega kaznivega dejanja. To prav tako ne bi smelo vplivati na nacionalne predpise ali sisteme glede dopustnosti dokazov, državam članicam pa ne bi smelo preprečevati uporabe sistema, v okviru katerega se lahko sodišču ali sodniku predložijo vsi obstoječi dokazi brez ločene ali predhodne ocene njihove dopustnosti.

(27a) Dolžnost skrbeti za osumljene ali obdolžene osebe v morebitno slabšem položaju je podlaga za pošteno sojenje. Zato bi morali tožilstvo, organi kazenskega pregona in pravosodni organi takšnim osebam omogočiti, da učinkovito uveljavljajo pravice iz te direktive, na primer z upoštevanjem morebitne ranljivosti, ki vpliva na njihovo zmožnost uveljavljanja pravice do dostopa do odvetnika in obvestitve tretje osebe ob odvzemu prostosti, ter sprejetjem ustreznih ukrepov za zagotovitev teh pravic.

■

(29) Ta direktiva podpira temeljne pravice in načela, priznane z Listino ■, vključno s prepovedjo mučenja ter nečloveškega in ponižujočega ravnanja, pravico do svobode in varnosti, spoštovanjem zasebnega in družinskega življenja, pravico do osebne nedotakljivosti, otrokovimi pravicami, vključenostjo invalidov, pravico do učinkovitega pravnega sredstva in poštenega sojenja, domnevo nedolžnosti in pravico do obrambe. To direktivo je treba izvajati v skladu s temi pravicami in načeli.

(29a) Države članice bi morale zagotoviti, da se določbe te direktive, kadar ustrezajo pravicam, zagotovljenim z EKČP, izvajajo skladno z določbami EKČP in kot se razvijajo s sodno prakso Evropskega sodišča za človekove pravice.

- (29b) *Ta direktiva določa minimalna pravila. Države članice lahko razširijo pravice iz te direktive, da zagotovijo višjo raven varstva. Takšna višja raven varstva pa ne sme ovirati vzajemnega priznavanja sodnih odločb, ki naj bi ga ta minimalna pravilna olajšala. Raven varstva ne bi smela biti nikoli nižja od standardov, ki so določeni z Listino in EKČP ter kot so razloženi v sodni praksi Sodišča Evropske unije in Evropskega sodišča za človekove pravice.*
- (30) *Ta direktiva spodbuja spoštovanje otrokovih pravic in upošteva smernice Sveta Evrope za otrokom prijazno pravosodje, zlasti njihove določbe o obveščeni in svetovanju otrokom. V skladu s to direktivo bi morale biti osumljene ali obtožene osebe, tudi otroci, dovolj dobro obveščene, da bi razumele posledice odpovedi pravici, ki jim pripada na podlagi te direktive, odpoved pravici pa bi morala biti dana prostovoljno in nedvoumno. Nosilec starševske odgovornosti za osumljenega ali obtoženega otroka bi moral biti nemudoma obveščen o odvzemu prostosti in razlogih zanj. Če je takšna obvestitev nosilca starševske odgovornosti za otroka v nasprotju z otrokovimi koristmi, bi bilo treba namesto njega obvestiti drugo primerno odraslo osebo, na primer sorodnika. To ne bi smelo posegati v določbe nacionalne zakonodaje, v skladu s katerimi morajo biti o odvzemu prostosti otroku obveščeni vsi določeni pristojni organi, institucije ali posamezniki, zlasti tisti, ki so pristojni za zaščito ali dobrobit otrok. Države članice bi se morale vzdržati omejevanja ali odloga uveljavljanja pravice do komunikacije s tretjo osebo v zvezi z osumljenimi ali obtoženimi otroci, ki jim je bila odvzeta prostost, razen v najbolj izjemnih okoliščinah. Če se uporabi odlog, otrok kljub temu ne bi smel biti pridržan brez možnosti komunikacije, temveč bi mu morala biti, na primer, dovoljena komunikacija z institucijo ali posameznikom, pristojnim za zaščito ali dobrobit otrok.*
- (30a) *V skladu s skupno politično izjavo držav članic in Komisije o obrazložitenih dokumentih z dne 28. septembra 2011 se države članice zavezujejo, da bodo uradnemu obvestilu o ukrepih za prenos v upravičenih primerih priložile en ali več dokumentov, v katerih bo pojasnjeno razmerje med sestavnimi elementi direktive in ustrežajočimi deli nacionalnih instrumentov za prenos. Zakonodajalec meni, da je predložitev takšnih dokumentov v primeru te direktive upravičena.*

-
- (32) Ker cilja te direktive, tj. določitev skupnih minimalnih pravil glede pravice do dostopa do odvetnika in pravice o obvestitvi tretje osebe v primeru odvzema prostosti, države članice ne morejo zadovoljivo doseči in ker se ta cilj zaradi obsega in učinkov predlaganih ukrepov lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje *navedenih ciljev*.
- (33) *Brez poseganja v člen 4* Protokola o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, navedeni državi ne bosta sodelovali pri sprejetju te direktive, ki zanju ne bo zavezujoča in se zanju ne bo uporabljala.
- (34) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola o stališču Danske, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, Danska ne bo sodelovala pri sprejetju te direktive in je ta zato ne bo zavezovala oziroma ji je ne bo treba uporabljati –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

POGLAVJE 1

Namen, Področje uporabe

Člen 1

Namen

Ta direktiva določa *minimalna* pravila glede *pravic* osumljenih in obtoženih oseb v kazenskem postopku ter oseb v postopkih na podlagi Okvirnega sklepa Sveta 2002/584/PNZ (*v nadaljnjem besedilu: postopki na podlagi evropskega naloga za prijetje*) do dostopa do odvetnika in *obvestitve tretje osebe o odvzemu prostosti*.

Člen 2

Področje uporabe

1. Ta direktiva se uporablja *za osumljene ali obtožene osebe v kazenskem postopku* od takrat, ko jo pristojni organi države članice z uradnim obvestilom ali na drug način seznanijo s tem, da je osumljena ali obtožena storitve kaznivega dejanja, *ne glede na to, ali ji je bila odvzeta prostost ali ne. Uporablja se* do zaključka postopka, torej do končne ugotovitve, ali je osumljena ali obtožena oseba storila kaznivo dejanje, če je ustrezno, tudi do obsodbe in rešitve morebitne pritožbe.
2. Ta direktiva se uporablja za osebe, ki so *v postopku na podlagi evropskega naloga za prijetje*, od prijeteja v izvršitveni državi *članici v skladu s členom 11*.
 - 2a. *Ta direktiva se pod enakimi pogoji, kot so določeni v odstavku 1, uporablja tudi za osebe, ki niso osumljene ali obtožene, vendar to postanejo med zaslišanjem, ki ga opravi policija ali drug organ kazenskega pregona.*
 - 2b. *Brez poseganja v pravico do poštenega sojenja se v zvezi z manjšimi prekrški,*
 - (a) *če zakonodaja države članice določa, da sankcijo naloži organ, ki ni sodišče, pristojno za kazenske zadeve, in je zoper naložitev te sankcije mogoča pritožba na takšno sodišče ali pa jo je takšnemu sodišču mogoče predložiti, or*
 - (b) *če kot sankcija ne more biti naložen odvzem prostosti,*

ta direktiva uporablja le v postopkih pred sodiščem, ki je pristojno za kazenske zadeve.

Vendar se direktiva v vsakem primeru uporablja v celoti, če je bila osumljeni ali obtoženi osebi odvzeta prostost, ne glede na fazo kazenskega postopka.

POGLAVJE 2

Pravica do dostopa do odvetnika

Člen 3

Pravica do dostopa do odvetnika v kazenskem postopku

1. Države članice osumljenim in obtoženim osebam **zagotovijo pravico** dostopa do odvetnika **tako hitro in na takšen način, da se zadevni osebi omogoči dejansko in učinkovito uveljavljanje pravice do obrambe.**

2. **Osumljena ali obtožena oseba ima dostop do odvetnika brez nepotrebnega odlašanja. V vsakem primeru ima osumljena ali obtožena oseba dostop do odvetnika od prvega od naslednjih dogodkov:**
 - (a) **preden jo zaslišijo policija ali drugi organi kazenskega pregona ali pravosodni organi;**
 - (b) **od preiskovalnega dejanja ali drugega dejanja zbiranja dokazov, ki ga izvedejo preiskovalni ali drugi pristojni organi v skladu z odstavkom 3(c);**
 - (c) **brez nepotrebnega odlašanja po odvzemu prostosti;**
 - (d) **v ustreznem roku preden se osumljena ali obtožena oseba, ki se mora zglasiti na sodišču, pristojnem za kazenske zadeve, zglašuje na tem sodišču.**

- 2a. **Pravica do dostopa do odvetnika zajema naslednje:**
 - (a) **države članice zagotovijo, da ima osumljena ali obtožena oseba pravico do zasebnega srečanja in komunikacije z odvetnikom, ki jo zastopa, tudi preden jo zaslišijo policija ali drugi organi kazenskega pregona ali pravosodni organi;**
 - (b) **države članice zagotovijo, da ima osumljena ali obtožena oseba pravico, da je njen odvetnik navzoč pri njenem zaslišanju in pri njem aktivno sodeluje.**

Takšno sodelovanje je v skladu s postopki iz nacionalne zakonodaje, če se s tem ne posega v učinkovito uveljavljanje in bistvo zadevne pravice. Če odvetnik sodeluje pri zaslišanju, se to evidentira v skladu z nacionalno zakonodajo;

(c) države članice zagotovijo, da ima osumljena ali obtožena oseba pravico do navzočnosti odvetnika vsaj pri naslednjih preiskovalnih dejanjih ali dejanjih zbiranja dokazov, če so ta dejanja predvidena v zadevni nacionalni zakonodaji in se jih osumljena ali obtožena oseba mora udeležiti oziroma se jih lahko udeleži:

i) prepoznavah;

ii) soočenjih;

iii) poskusnih rekonstrukcijah kraja kaznivega dejanja.

2b. Države članice si prizadevajo dati na voljo splošne informacije, da osumljenim ali obtoženim osebam olajšajo poiskati odvetnika.

Države članice ne glede na nacionalne določbe v zvezi z obvezno navzočnostjo odvetnika uredijo vse potrebno, da se osumljenim ali obtoženim osebam, ki jim je bila odvzeta prostost, zagotovi možnost učinkovitega uveljavljanja pravice do dostopa do odvetnika, razen če so se tej pravici odpovedale v skladu s členom 9.

- 2c. V izjemnih okoliščinah in samo v predkazenskem postopku lahko države članice začasno odstopajo od uporabe odstavka 2(c), če je zaradi geografske odročnosti osumljene ali obtožene osebe nemogoče zagotoviti pravico do dostopa do odvetnika brez nepotrebnega odlašanja po odvzemu prostosti.*
- 2d. V izjemnih okoliščinah in samo v predkazenskem postopku lahko države članice začasno odstopajo od uporabe pravic iz odstavka 3, če in kolikor je to glede na posebne okoliščine zadeve upravičeno iz enega ali obeh naslednjih nujnih razlogov:*
- (a) nujno je preprečiti resne škodljive posledice za življenje, svobodo ali telesno nedotakljivost osebe;*
 - (b) takojšnje ukrepanje preiskovalnih organov je nujno, da se prepreči resno tveganje za kazenski postopek.*

Člen 4
Zaupnost

Države članice spoštujejo zaupnost komunikacije med osumljeno ali obtoženo osebo in njenim odvetnikom v okviru uveljavljanja pravice do dostopa do odvetnika iz te direktive. To vključuje srečanja, dopisovanje, telefonske pogovore in druge oblike komunikacije, dovoljene na podlagi nacionalne zakonodaje.

POGLAVJE 3

***Obvestitev tretje osebe o odvzemu prostosti ter
komunikacija s tretjimi osebami in konzularnimi organi***

Člen 5

Pravica do obvestitve tretje osebe o odvzemu prostosti

1. Države članice zagotovijo, da ***imajo osumljene ali obtožene osebe, ki jim je bila odvzeta prostost, pravico, da se o odvzemu njihove prostosti nemudoma obvesti vsaj ena oseba***, ki jo imenujejo same, ***na primer sorodnik ali delodajalec, če to želijo***.

2. Če je ***osumljena ali obtožena oseba*** otrok, države članice zagotovijo, da je ***nosilec starševske odgovornosti za otroka*** čim prej obveščena o odvzemu prostosti in razlogih zanj, razen če bi to bilo v nasprotju s koristmi otroka; v tem primeru se obvesti druga primerna odrasla oseba. ***Za namene tega odstavka je "otrok" oseba, mlajša od 18 let.***

- 2a. ***Države članice lahko začasno odstopajo od uporabe pravic iz odstavkov 1 in 2, če je to glede na posebne okoliščine zadeve upravičeno iz enega od naslednjih nujnih razlogov:***
 - (a) ***nujno je preprečiti resne škodljive posledice za življenje, svobodo ali telesno nedotakljivost osebe;***

 - (b) ***nujno je preprečiti situacijo, ki bi lahko povzročila resno tveganje za kazenski postopek.***

- 2b. *Če države članice začasno odstopajo od uporabe pravice iz odstavka 2, zagotovijo, da je o odvzemu prostosti otroku brez nepotrebne odlašanja obveščen organ, pristojen za zaščito ali dobrobit otrok.*

Člen 5a

Pravica do komunikacije s tretjimi osebami med odvzemom prostosti

1. *Države članice zagotovijo, da imajo osumljene ali obtožene osebe, ki jim je bila odvzeta prostost, pravico, da brez nepotrebne odlašanja komunicirajo z vsaj eno tretjo osebo, ki jo izberejo same, na primer s sorodnikom.*
2. *Države članice lahko omejijo ali odložijo uveljavljanje te pravice na podlagi nujnih ali sorazmernih operativnih zahtev.*

Člen 6

*Pravica do komunikacije s konzularnimi **█** organi*

1. *Države članice zagotovijo, da imajo osumljene ali obtožene osebe **█**, ki jim je bila odvzeta prostost in niso njihovi državljani, pravico, da se o odvzemu prostosti brez nepotrebne odlašanja obvestijo konzularni **█** organi države njihovega državljanstva in da komunicirajo s temi organi, če to želijo. Če imajo osumljene ali obtožene osebe dve državljanstvi ali več, lahko izberejo, kateri konzularni organi, če sploh kateri, se obvestijo o odvzemu prostosti in s katerimi želijo komunicirati.*
 - 1a. *Osumljene ali obtožene osebe imajo tudi pravico, da jih njihovi konzularni organi obiščejo, pravico do pogovorov in dopisovanja z njimi ter pravico, da jim konzularni organi uredijo pravno zastopanje, če zadevne osumljene ali obtožene osebe to želijo in se zadevni organi s tem strinjajo.*
 - 1b. *Uveljavljanje pravic iz tega člena je lahko urejeno z nacionalno zakonodajo ali postopki, če se zagotovi, da se s tem v celoti doseže namen teh pravic.*

█

POGLAVJE 4

Odstopanja in pravica do odpovedi

Člen 8

Splošni pogoji za uporabo začasnih odstopanj

1. Vsakršno začasno odstopanje iz členov 3(5) in (6) ter 5(3)

(a) je sorazmerno in ne presega tega, kar je potrebno;

(aa) je strogo časovno omejeno;

(b) ne temelji izključno na vrsti ali resnosti domnevnega kaznivega dejanja *ter*

■

(e) ne vpliva na *splošno* poštenost postopka.

■

2. **Začasna odstopanja iz člena 3(5) in (6)** se lahko dovolijo le z ustrezno obrazloženim sklepom ■ za vsak primer posebej, **ki ga izda pravosodni organ ali, če je ta odločitev lahko predmet sodne presoje, drug pristojni organ. Ustrezno obrazloženi sklep se evidentira v skladu z zakonodajo zadevne države članice.**
3. **Začasna odstopanja iz člena 5(3) lahko samo za vsak primer posebej dovoli pravosodni organ ali, če je ta odločitev lahko predložena v sodno presojo, drug pristojni organ.**

Člen 9

Odpoved pravici

1. Brez poseganja v nacionalno pravo, **v skladu s katerim** se zahteva obvezna navzočnost ali pomoč odvetnika, **države članice v zvezi z vsako odpovedjo** pravici iz **členov 3 in 11** te direktive **zagotovijo naslednje:**
 - (a) osumljena ali obtožena oseba je bila **ustno ali pisno v preprostem in razumljivem jeziku jasno in dovolj dobro obveščena o vsebini zadevne pravice ter morebitnih posledicah odpovedi tej pravici ter**

■
 - (c) odpoved pravici je dana prostovoljno in nedvoumno.
2. Odpoved pravici, **ki je lahko dana pisno ali ustno**, in okoliščine, v katerih je bila dana, se evidentirajo v skladu s **postopki iz zakonodaje** zadevne države članice.
3. Države članice zagotovijo, da je odpoved pravici mogoče naknadno preklicati v kateri koli fazi **kazenskega** postopka **in da je osumljena ali obtožena oseba s tem seznanjena. Preklic odpovedi velja od trenutka preklica.**

POGLAVJE 5

Postopki na podlagi evropskega naloga za prijetje

Člen 11

Pravica do dostopa do odvetnika v postopku na podlagi evropskega naloga za prijetje

1. Države članice zagotovijo, da ima **█** oseba, **za katero je zahtevana predaja v skladu z Okvirnim sklepom** Sveta 2002/584/PNZ, **█** ob prijetju na podlagi evropskega naloga za prijetje pravico do dostopa do odvetnika v izvršitveni državi članici.
 2. Kar zadeva vsebino pravice do dostopa do odvetnika **v izvršitveni državi članici**, ima **zahtevana** oseba v **tej** državi članici naslednje pravice:
 - (a) pravico do dostopa do odvetnika v takšnem času in na takšen način, da lahko učinkovito uveljavlja svoje pravice, **v vsakem primeru pa brez nepotrebne odlašanja po odvzemu prostosti;**
 - (b) pravico do srečanja **in komunikacije** z odvetnikom, ki jo zastopa;
 - (c) pravico do navzočnosti **in sodelovanja** odvetnika **pri zaslišanjih zahtevane osebe s strani izvršitvenega pravosodnega organa** v skladu s postopki iz nacionalne zakonodaje. Če odvetnik sodeluje pri zaslišanju, se to evidentira v skladu z nacionalno zakonodajo.
- █**
- 2a. **Pravice iz te direktive, določene v členih 4, 5, 5a, 6 in 9 ter – če se uporablja začasno odstopanje iz člena 5(3) – členu 8, se smiselno uporabljajo za postopke na podlagi evropskega naloga za prijetje v izvršitveni državi članici.**

- 2b. Pristojni organ v izvršitveni državi članici zahtevano osebo brez nepotrebnega odlašanja po odvzemu prostosti seznaniti s tem, da ima pravico imenovati odvetnika v odreditveni državi članici. Vloga odvetnika v odreditveni državi članici je z zagotavljanjem informacij in nasvetov pomagati odvetniku v izvršitveni državi članici, da bi zahtevana oseba lahko učinkovito uveljavljala pravice iz Okvirnega sklepa Sveta 2002/584/PNZ.*
- 2c. Če želi zahtevana oseba uveljavljati to pravico in še nima odvetnika v odreditveni državi članici, pristojni organ v izvršitveni državi članici nemudoma obvesti pristojni organ v odreditveni državi članici. Pristojni organ te države članice zahtevani osebi brez nepotrebnega odlašanja zagotovi informacije, s katerimi ji olajša imenovanje odvetnika.*
- 2d. Pravica zahtevane osebe do imenovanja odvetnika v odreditveni državi članici, ki pomaga odvetniku v izvršitveni državi članici, ne posega v roke iz Okvirnega sklepa Sveta 2002/584/PNZ ali obveznost izvršitvenega pravosodnega organa, da v skladu z navedenimi roki in pogoji, določenimi v navedenem okvirnem sklepu, odloči, ali je treba osebo predati.*

I

POGLAVJE 6

Splošne in končne določbe

Člen 12

Pravna pomoč

■ Ta direktiva ne posega v ***nacionalno zakonodajo*** v zvezi s pravno pomočjo, ki se uporablja v skladu z Listino ■ in ***EKČP***.

Člen 13

Pravna sredstva

1. Države članice ***osumljenim ali obtoženim osebam v kazenskem postopku in zahtevanim osebam v postopkih na podlagi evropskega naloga za prijetje*** zagotovijo ***učinkovito pravno sredstvo na podlagi nacionalne zakonodaje v primerih, v katerih so bile kršene njihove pravice iz te direktive.***

■

3. Države članice ***brez poseganja v nacionalne predpise in sisteme glede dopustnosti dokazov*** zagotovijo, da se ***v okviru kazenskih postopkov pri vrednotenju izjav osumljene ali obtožene osebe*** ali dokazov, pridobljenih ob kršitvi pravice do odvetnika, ali v primerih, v katerih je bilo odstopanje od te pravice dovoljeno v skladu s členom 3(6), ***spoštujeta pravica do obrambe in poštenost postopka.***

Člen 13a
Ranljive osebe

Države članice zagotovijo, da se pri uporabi te direktive upoštevajo posebne potrebe ranljivih osumljenih in obtoženih oseb.

Člen 14
Določba o prepovedi poslabšanja položaja

Ta direktiva v nobenem primeru ne pomeni omejevanja ali odstopanja od katerih koli pravic in procesnih jamstev, **ki jih zagotavljajo Listina, EKČP in druge ustrezne določbe** mednarodnega prava ali **zakonodaja** katere koli države članice, ki **določa** višjo stopnjo varstva.

Člen 15
Prenos

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje do [36 mesecev po objavi te direktive v *Uradnem listu*]. **O tem nemudoma obvestijo Komisijo.**

■

3. **Ko države članice sprejmejo te ukrepe, se sklicujejo na to direktivo ali pa ta sklic navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.**

3a. Države članice Komisiji sporočijo besedilo ukrepov nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 15a

Poročilo

Komisija do [36 mesecev po izteku roka za izvajanje direktive iz člena 15(1)] Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo, v katerem oceni, v kolikšni meri so države članice sprejele potrebne ukrepe za izpolnitev določb te direktive, vključno z ovrednotenjem uporabe člena 3(6) v povezavi s členom 8(1) in (2), po potrebi skupaj z zakonodajnimi predlogi.

Člen 16

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 17

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice v skladu s Pogodbama.

V Bruslju,

Za Evropski parlament

Predsednik

Za Svet

Predsednik

OBRAZLOŽITEV

Evropski parlament si že dolgo prizadeva za strožje varstvo pravic žrtev kaznivih dejanj na eni strani ter osumljenih in obtoženih oseb na drugi. Po neuspelem poskusu, da bi sprejeli okvirni sklep o določenih procesnih pravicah v kazenskih postopkih, ki ga je Evropska komisija predložila leta 2004, se je Parlament na plenarnem zasedanju v poročilu Marie Grazie Pagano, sprejetim 7. maja 2009, odločno zavzel za ambiciozen pravni instrument o procesnih jamstvih v kazenskopravnih postopkih.

Sporočilo Evropskega parlamenta ni ostalo brez odziva in novembra 2009 je Svet, na pobudo švedskega predsedstva, sprejel načrt za krepitev procesnih pravic osumljenih ali obtoženih oseb v kazenskih postopkih, s katerim se je prvotni pristop Evropske komisije o sprejetju horizontalnega in celovitega instrumenta spremenil v sicer manj ambiciozen, vendar bolj realističen postopni pristop, ki vsebuje naslednje ukrepe:

- A. Prevajanje in tolmačenje
- B. Informacije o pravicah in obtožnici
- C. Pravni nasvet in pravna pomoč
- D. Komunikacija s sorodniki, delodajalci in konzularnimi organi
- E. Posebno varstvo za osumljene ali obtožene osebe, ki so ranljive
- F. Zelena knjiga o preiskovalnem priporu

Načrt o procesnih pravicah je postal sestavni del stockholmskega programa. Jasno navaja, da seznam ukrepov ni izčrpen.

Ukrepi iz tega načrta so delno že vzpostavljeni. Direktiva o pravici do tolmačenja in prevajanja v kazenskih postopkih je bila sprejeta 20. oktobra 2010, Direktiva o pravici do obveščeniosti v kazenskih postopkih pa je v zaključni fazi pregleda in čaka na objavo v Uradnem listu.

Predlog direktive o pravici do dostopa do odvetnika v kazenskem postopku in pravici do komunikacije v primeru prijeteja je Evropska komisija sprejela 12. julija 2011, kar je tretji korak pri izvajanju načrta. Združuje del ukrepa C o pravici do pravnega nasveta in ukrep D o pravici do komuniciranja s sorodniki, delodajalci in konzularnimi organi.

Osnovno načelo v predlogu je, da bi morale vse osumljene in obtožene osebe imeti pravico do dostopa do odvetnika nemudoma in tako, da lahko dejansko uveljavijo svoje pravice do obrambe. Predlog še določa, da morajo biti te pravice v vsakem primeru dovoljene pred začetkom kakršnega koli zaslišanja, ob izvajanju kakršnega koli procesnega dejanja ali dejanja zbiranja dokazov in v primeru odvzeteja prostosti. V nadaljevanju je v predlogu opredeljena vsebina pravice, poudarjeno je, da so sestanki med osumljeno ali obtoženo osebo in odvetnikom zaupna, navedena so dovoljena odstopanja od osnovnih načel, opredeljena pa

so še pravila v primeru, da se osumljena ali obtožena oseba odpove pravici do odvetnika.

Glede pravnih sredstev si predlog prizadeva za učinkovita pravna sredstva in zlasti, da je v primeru kršitve pravice do dostopa do odvetnika osumljena ali obtožena oseba v istem položaju, kot če kršitve ne bi bilo. Posebej je navedeno, da se ne sme uporabiti nobena izjava, ki jo je oseba dala, ali noben dokaz, zbran med kršitvijo pravice do odvetnika, razen če to ne vpliva na pravice do obrambe.

Isto načelo se uporablja tudi za osebe, ki niso osumljene in obtožene, ki pa to postanejo med zaslišanjem policije ali organov kazenskega pregona.

Predlog Komisije ne opredeli pravil o pravni pomoči, o kateri govori le na splošno. Določi le, da države članice ne smejo uporabljati manj ugodnih določb o pravni pomoči od določb, ki trenutno veljajo v zvezi z dostopom do odvetnika, določenim v skladu s to direktivo.

Dve določbi se ukvarjata s pravico do komunikacije v primeru prijetja in pravico do komunikacije s konzularnimi ali diplomatskimi organi.

STALIŠČE POROČEVALKE

Kljub skupnim načelom in minimalnim standardom, ki jih določata Evropsko sodišče za človekove pravice in Listina EU o temeljnih pravicah, se določbe o dostopu do odvetnika od ene države članice do druge zelo razlikujejo.

Dostop do učinkovite obrambe v kazenskem postopku se po državah članicah razlikuje in je odvisen od posameznih pravnih sistemov in njihove praktične uporabe, to pa posredno, a pomembno vpliva na politiko EU medsebojnega zaupanja in vzajemnega priznavanja.

Države članice določb Evropske konvencije o človekovih pravicah in sodna praksa Evropskega sodišča za človekove pravice ne izvajajo, in ne spoštujejo, enotno, zaradi česar se standardi po Evropski uniji razhajajo.

Parlament je že večkrat opozoril, da je treba procesne pravice osumljenih in obtoženih oseb okrepiti, saj bi po njegovem s tem vzpostavili ravnovesje med svobodo, pravico in varnostjo.

Potreba po krepitvi medsebojnega zaupanja je postala še toliko večja zaradi izvajanja programa vzajemnega priznavanja sodnih odločb v kazenskih postopkih. Zakonodaja, ki je bila v zadnjih nekaj letih sprejeta na ravni EU, je prispevala k učinkovitejšemu pregonu in izvršbi sodb po EU, vseeno pa po splošnem mnenju dejstvo, da na ravni EU ni ukrepov za spodbujanje pravic državljanov kot osumljenih ali obtoženih oseb v kazenskem postopku v drugi državi članici, ustvarja občutek neravnovesja v pravosodnih politikah EU.

Po mojem mnenju bi morali biti ti instrumenti sprejeti še preden se je začelo izvajati načelo vzajemnega priznavanja in ukrepi, ki se vežejo nanj.

Državljeni morajo zanesljivo vedeti, da se bodo na potovanju njihove pravice spoštovale v celoti in bo poskrbljeno za njihovo varnost ter da bodo imeli ista jamstva v vseh država članicah.

Področje uporabe te direktive bi moralo biti dovolj široko, da ne bi prihajalo do zlorab, hkrati pa ne bi oviralo učinkovitega in uspešnega dela pravosodja.

Pravica do dostopa do odvetnika za osumljene in obtožene osebe bi morala biti osnovno vodilo v kazenskem postopku od njegove najzgodnejše faze.

To, da mora imeti osumljena ali obtožena oseba dostop do odvetnika in da je torej dostop do pravosodja učinkovit, je osnovna sestavina za to, da so osumljeni ali obtoženi državljani v položaju, da se lahko ustrezno branijo pred preiskovalnimi organi in na sojenju.

Brez ustreznega dostopa do odvetnika je lahko dejansko izvrševanje drugih pravic do obrambe le navidezno.

Direktiva se bo izvajala v vseh državah članicah, ne glede na njihove pravne sisteme, in bo po vsej Evropi zagotavljala iste standarde.

Pri izvajanju te direktive morajo države članice dosledno izpolnjevati standarde, ki jih določata EKČP in Listina in kot so se oblikovali s sodno prakso Evropskega sodišča za človekove pravice.

Pri osnutku poročila sem sledila naslednjim idejam:

– treba bi bilo ohraniti določeno raven skladnosti z že sprejetimi ukrepi A in B, zato sem predlagala spremembo člena 2.3.

– pravica do odvetnika bi morala biti široka in bi morala biti dovoljena v zgodnji fazi postopka, ne da bi to vplivalo na preiskavo. Kot je to poudarjeno pri predlogih sprememb k členu 3, bi morala biti dovoljena ne glede na to, ali je bila osebi po razgovoru z organi kazenskega pregona ali drugimi pristojnimi organi odvzeta prostost, v vsakem primeru pa od trenutka, ko je oseba vabljen na sodišče, pristojno za kazenske zadeve. Poleg tega bi morala osumljena ali obtožena oseba imeti pravico, da se sestane in komunicira z odvetnikom, ki jo zastopa (predlog spremembe k členu 4.1).

– kar zadeva sodelovanje odvetnika pri vsakem preiskovalnem dejanju ali dejanju zbiranja dokazov, kjer njegovo navzočnost kot pravico zahteva ali dovoljuje nacionalni zakon, bi moral imeti odvetnik, če je že imenovan, možnost, da zahteva uradno obvestilo o izvajanju takšni dejanj, njegova navzočnost pa se evidentira po postopku evidentiranja, ki se uporablja po pravu določene države članice. Če se odvetnik na obvestilo ne odzove, čeprav je bilo sporočeno pravilno, to ne bi smelo pristojnim organom preprečiti, da svoje delo nadaljujejo.

– za učinkovito izvajanje pravic do obrambe osumljene ali obtožene osebe se trajanje in pogostnost sestankov med to osebo in njenim odvetnikom (predlog spremembe k členu 4.5), pa tudi njihova zaupnost (predlog spremembe k členu 7) ne bi smelo omejevati z ničemer. Isto načelo bi se moralo uporabljati za člen 8, čeprav bi moralo biti hkrati dovoljeno, da pristojni organ, ki ni pravosodni organ, odstopi od pravice do dostopa do odvetnika, če je za njegovo odločitev možna sodna presoja. Pravica do obvestila konzularnim organom bi morala veljati brez odstopanj.

– pri določbah o možnosti odpovedi pravici do odvetnika je cilj osnutka poročila odpraviti predhodni pravni nasvet o posledicah odpovedi tej pravici, saj bi to lahko bilo pretirano in bi

povzročilo zamude v postopku.

– dolžnost preverjanja pogojev priprtja bi morali opravljati javni organi, ne odvetnik, kot je to poudarjeno v predlogu spremembe k členu 4.4.

– zaradi jasnega zapisa bi za namene te direktive morali kot otroka obravnavati osebo, mlajšo od 18 let (predlog spremembe k členu 5). To, da se v tem predlogu poenotijo pravice ranljivih osumljenih in obtoženih oseb, je izredno pomembno, zato bi bilo treba pravice, ki se v skladu s to direktivo uporabljajo za otroke, razširiti na to posebno kategorijo oseb.

– zaradi skladnosti z ustreznimi določbami iz direktive o pravici do obveščeniosti v kazenskem postopku je bila pravica do komunikacije v primeru prijetja nadomeščena s pravico do obvestila tretji osebi. Tako ima osumljena ali obtožena oseba, ki ji je odvzeta prostost, pravico, da se o tem obvesti vsaj ena oseba, ki jo imenuje sama, na primer sorodnik ali delodajalec.

– ker bi lahko člen 12(2), ki govori o pravni pomoči, pomembno vplival na pravne sisteme nekaterih držav članic, se zdi primernejše, da se to vprašanje obravnava v kontekstu prihodnjega ukrepa o pravni pomoči.

Ker ta direktiva ne prinaša trdnih pravil o pravni pomoči, bi bilo dejansko treba paziti, da ne bi določili načel, ki bi lahko prenašeno vodila v pravila, ki bodo predmet prihodnjega instrumenta. Komisija je izjavila, da je vprašanje pravne pomoči izredno kompleksno, razpoložljive informacije pa se med seboj zelo razlikujejo. Zato bi za pripravo predloga, ki bi vključeval tudi pravno pomoč, potrebovali veliko več časa, kar pa ne bi bilo primerno zaradi potrebnega ukrepanja na področju materialne pravice.

20. 12. 2011

MNENJE ODBORA ZA PRAVNE ZADEVE

za Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve

o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o pravici do dostopa do odvetnika v kazenskem postopku in pravici do komunikacije v primeru prijeteja (COM(2011)0326 – C7-0157/2011 – 2011/0154(COD))

Pripravljaec mnenja: Jan Philipp Albrecht

KRATKA OBRAZLOŽITEV

Uvod

Evropska konvencija o človekovih pravicah in Listina EU o temeljnih pravicah sicer navajata temeljne pravice v zvezi z obrambo, kot so pravica dostopa do odvetnika, pravica do tolmača in prevoda dokumentov, pravica do obveščeniosti o obtožbi, pravica do rednega preverjanja odvzema prostosti in pravica do začetka postopka pred sodiščem, vendar ne navajata veliko podrobnosti glede varovanja teh pravic v praksi.

Komisija si s predlogom, ki je bil predložen odboru, prizadeva izboljšati pravice osumljenih ali obtoženih oseb glede pravice do dostopa do odvetnika v kazenskem postopku (člena 3 in 4) ter glede pravice do komuniciranja s tretjo osebo, na primer sorodnikom, delodajalcem ali konzularnim organom, v primeru prijeteja (člena 5 in 6). Člen 8 vsebuje manjše število odstopanj od teh pravic. Osnutek direktive zajema tudi pravico do dostopa do odvetnika v postopkih na podlagi evropskega naloga za prijeteja (člen 11).

Predlog predstavlja tretji ukrep, „načrta“ za krepitev procesnih pravic osumljenih ali obtoženih oseb v kazenskem postopku¹, ki vključuje tudi pravico do prevajanja in tolmačenja², do obveščeniosti o pravicah v kazenskem postopku³, do pravne pomoči in posebnega varstva za osumljene ali obtožene osebe, ki so ranljive, ter zeleno knjigo o priporu v predkazenskem postopku⁴.

¹ Sklepi Evropskega sveta 10. in 11. decembra 2009; Resolucija Sveta z dne 30. novembra 2009 o načrtu za krepitev procesnih pravic osumljenih ali obtoženih oseb v kazenskih postopkih, 2009/C 295/01, 4.12.2009, UL C 295/1.

² Direktiva 2010/64/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. oktobra 2010 o pravici do tolmačenja in prevajanja v kazenskih postopkih, 26.10.2010, UL L 280/1.

³ COM(2010) 392 final

⁴ 14.6.2011, COM(2011) 327 končno, Zelena knjiga o krepitvi medsebojnega zaupanja na evropskem

Minimalni standardi glede pravice do dostopa do odvetnika in pravice do komuniciranja v primeru prijete bi morali zagotavljati ustrezno podlago za vzajemno priznavanje sodnih odločb v kazenskih zadevah, preprečevati uporabo prisilnih sredstev v postopkih preiskovalnih organov, zagotavljati enake možnosti tožilstvu in obrambi ter preprečevati sodne zmote.

Stališče pripravjavca mnenja

Pripravljavec mnenja odobrava predlog Komisije. Takojšen dostop do odvetnika je zelo pomemben, saj osumljeni ali obtoženi osebi omogoči učinkovito izvajanje njene pravice do obrambe ter zagotavlja skladnost s temeljnimi pravicami, ki so zapisane v Listini ter v Evropski konvenciji o človekovih pravicah.

Dostop do odvetnika, ki je osebno navzoč, bi bilo treba osumljeni ali obtoženi osebi zagotoviti še preden policija ali drugi organi pregona začnejo zasliševanje, saj bi lahko bila od tega trenutka dalje oškodovana njena pravica do obrambe¹. Pripravljavec mnenja tudi poudarja, da je treba dostop do odvetnika omogočiti še pred dejanji zbiranja dokazov, kot sta odvzem krvi ali vzorcev DNK ali izvajanje preiskave telesnih votlin.

Pripravljavec mnenja se ne more strinjati s trditvijo, da pomeni navzočnost odvetnika ter dejstvo, da se mu zagotovi pravica do srečanja z osumljeno osebo, dajanja izjav v njenem imenu ter preverjanja njenega dobrega počutja, oviranje preiskave. Pripravljavec mnenja poudarja, da bi morali vsako odstopanje od teh pravic upravičiti z nujnimi razlogi, to odstopanje pa ne bi smelo temeljiti le na resnosti domnevnega kaznivega dejanja, temveč bi moralo biti sorazmerno, časovno omejeno in ne bi smelo vplivati na poštenost postopka. Poleg tega bi morala biti taka odstopanja dovoljena le na podlagi ustrezno utemeljene odločitve, ki jo sprejme pravosodni organ za vsak primer posebej. Izjav osumljene ali obtožene osebe ali dokazov, pridobljenih s kršitvijo njene pravice do dostopa do odvetnika ali če je bilo odobreno odstopanje od njenih pravic, ne bi smeli v nobeni fazi postopka uporabiti kot dokaze proti njej.

Pravica do komunikacije v primeru prijete obsega možnost, da tretja oseba poskrbi za zadeve osumljene ali obtožene osebe, medtem ko je ta v priporu. Otroci bi morali biti upravičeni do navzočnosti enega od staršev, skrbnika ali ustrezne odrasle osebe, ki bi jim pomagali razumeti potek dogodkov. Kadar je to potrebno, bi bilo treba to pravico razširi na druge ranljive osumljene osebe. Vsa komunikacija med osumljeno ali obtoženo osebo in njenim odvetnikom bi morala biti zaupna, brez možnosti za odstopanje.

V zadnjih letih je Parlament večkrat izrazil nezadovoljstvo z evropskimi nalogi za prijete, ki so izdani za lažja kazniva dejanja ali na podlagi zaslišanj namesto preiskav, kar ima za posledico daljša obdobja nepotrebnega pripora v predkazenskem postopku v drugih državah članicah². Pripravljavec mnenja odločno podpira sistem „dvojne obrambe“ iz člena 11, ki

pravosodnem območju – Zelena knjiga o izvajanju kazenskopravne zakonodaje EU na področju pripora.

¹ Glej *Salduz proti Turčiji* [2008] ESČP 1542.

² Plenarna razprava z dne 8. junija 2011 o evropskem nalogu za prijete, je na voljo [tukaj](#).

zagotavlja, da bodo lažji primeri pojasnjeni ali rešeni v čim bolj zgodnji fazi.

PREDLOGI SPREMEMB

Odbor za pravne zadeve poziva Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve kot pristojni odbor, da v svoje poročilo vključi naslednje predloge sprememb:

Predlog spremembe 1

Predlog direktive

Naslov 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog direktive Evropskega parlamenta in sveta o pravici do dostopa do odvetnika v kazenskem postopku in pravici do komunikacije v primeru prijetja

Predlog spremembe

(Ne zadeva slovenske različice)

Predlog spremembe 2

Predlog direktive

Naslov 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog direktive Evropskega parlamenta in sveta o pravici do dostopa do odvetnika v kazenskem postopku in pravici do komunikacije v primeru prijetja

Predlog spremembe

(Ne zadeva slovenske različice)

Predlog spremembe 3

Predlog direktive

Člen 2 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Ta direktiva se uporablja **od trenutka**, ko pristojni organi države članice osebo z uradnim obvestilom ali drugače seznanijo, da je osumljena ali obtožena storitve kaznivega dejanja, do konca postopka, kar

Predlog spremembe

1. Ta direktiva se uporablja **v primerih**, ko pristojni organi države članice osebo z uradnim obvestilom ali drugače seznanijo, da je osumljena ali obtožena storitve kaznivega dejanja, do konca postopka, kar

pomeni do končne ugotovitve, ali je osumljenec oziroma obtoženec storil kaznivo dejanje, vključno z morebitnim izrekom kazni in obravnavo vseh pravnih sredstev.

pomeni do končne ugotovitve, ali je osumljenec oziroma obtoženec storil kaznivo dejanje, vključno z morebitnim izrekom kazni in obravnavo vseh pravnih sredstev..

Predlog spremembe 4

Predlog direktive Člen 2 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Člen 2a

Opredelitve pojmov

1a. Za namene te direktive se uporabljajo naslednje opredelitve:

(a) „otrok“ pomeni osumljeno ali obtoženo osebo, mlajšo od 18 let ali, kadar ni jasnih dokazov o njeni starosti, osumljeno ali obtoženo osebo, ki se zdi mlajša od 18 let;

(b) „odvetnik“ je oseba, ki je pooblaščen za opravljanje poklicnih dejavnosti pod enim od naslednjih strokovnih nazivov:

Belgija - Avocat/Advocaat/Rechtsanwalt

Bolgarija - Адвокат

Danska - Advokat

Nemčija - Rechtsanwalt

Irska - Barrister/Solicitor

Grčija - Dikigoros

***Španija - Abogado/Avocat/Avogado/
Abokatu***

Francija - Avocat

***Italija - Avvocato/praticante avvocato
abilitato***

Luksemburg - Avocat

Nizozemska - Advocaat

Avstrija - Rechtsanwalt

Portugal - Advogado

Romunija - Avocat

Finska - Asianajaja/Advokat

Švedska - Advokat

*Združeno kraljestvo -
Advocate/Barrister/Solicitor*

(c) „zaslišanje“ pomeni uradno postavljanje vprašanj osebi v zvezi z njeno vpletenostjo ali domnevno vpletenostjo v kaznivo dejanje ali kazniva dejanja, ki ga ustrezni organi pregona opravijo na policijski postaji ali v drugem ustreznem prostoru.

V direktivi ni zajeto predhodno zaslišanje, ki ga policija ali drugi uradniki organa kazenskega pregona opravijo takoj po prijemu osumljene osebe, katerega namen je določiti, ali je treba začeti preiskavo oziroma ali obstajajo vprašanja glede varnosti.

Predlog spremembe 5

Predlog direktive

Člen 3 – odstavek 1 – uvodni del

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Države članice zagotovijo, da je *osumljenim in obtoženim osebam pravica do dostopa do odvetnika dovoljena* nemudoma in vsekakor:

Predlog spremembe

1. *Če in kolikor osumljenci ali obtožene osebe zahtevajo dostop do odvetnika*, države članice zagotovijo, da *se jim ta omogoči* nemudoma in vsekakor:

Predlog spremembe 6

Predlog direktive

Člen 3 – odstavek 1 – točka a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(a) pred začetkom kakršnega koli zaslišanja, *ki ga izvajajo policija ali drugi organi kazenskega pregona*;

Predlog spremembe

(a) pred začetkom kakršnega koli zaslišanja, *ne glede na to, ali je oseba priprta ali ne*;

Predlog spremembe 7

Predlog direktive

Člen 3 – odstavek 1 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(b) ob izvajanju kakršnega koli procesnega dejanja ali dejanja zbiranja dokazov, **pri katerem se navzočnost osebe zahteva ali dovoljuje kot pravica v skladu z nacionalnim pravom; razen če bi to vplivalo na pridobivanje dokazov,**

Predlog spremembe

(b) ob izvajanju kakršnega koli procesnega dejanja ali dejanja zbiranja dokazov, **razen kadar in samo če je oseba, ki izvaja procesno dejanje ali dejanje zbiranja dokazov, razumno prepričana, da bodo dokazi do prihoda odvetnika spremenjeni, odstranjeni ali uničeni;**

Obrazložitev

Nekatera dejanja zbiranja dokazov, kot so odvzem krvi ali vzorcev DNK ali preiskava telesnih votlin, so zelo neprijetna, zato v takih primerih dostop do odvetnika ne more biti predmet nacionalne zakonodaje.

Predlog spremembe 8

Predlog direktive

Člen 3 – odstavek 2 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

2a. Direktiva ne vpliva na zagotavljanje pravnih nasvetov po telefonu v zelo maloštevilnih primerih, ki se nanašajo na prekrške, za katere ni mogoče izreči kazni zapora, kadar ni tveganja samoobtožbe ali policijske prisile;

Predlog spremembe 9

Predlog direktive

Člen 4 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Odvetnik ima pravico biti navzoč na vsakem zaslišanju ali obravnavi. Pravico ima postavljati vprašanja, zahtevati pojasnilo in dati izjave, ki so evidentirane v

Predlog spremembe

2. Odvetnik ima pravico biti navzoč na vsakem zaslišanju ali obravnavi, **ne glede na to, ali je oseba priprta ali ne.** Pravico ima postavljati vprašanja, zahtevati

skladu z nacionalnim pravom.

pojasnilo in dati izjave, ki so evidentirane v skladu z nacionalnim pravom.

Predlog spremembe 10

Predlog direktive Člen 4 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. Odvetnik ima pravico biti navzoč pri vsakem drugem preiskovalnem dejanju ali dejanju zbiranja dokazov, **pri katerem se navzočnost osumljene ali obtožene osebe zahteva ali dovoljuje kot pravica v skladu z nacionalnim pravom, razen če bi to vplivalo na pridobivanje dokazov.**

Predlog spremembe

3. Odvetnik ima pravico biti navzoč pri vsakem drugem preiskovalnem dejanju ali dejanju zbiranja dokazov, **razen kadar in samo če je oseba, ki izvaja preiskovalno dejanje ali dejanje zbiranja dokazov, razumno prepričana, da bodo dokazi do prihoda odvetnika spremenjeni, odstranjeni ali uničeni.**

Obrazložitev

Nekatera dejanja zbiranja dokazov, kot so odvzem krvi ali vzorcev DNK ali preiskava telesnih votlin, so zelo neprijetna, zato v takih primerih dostop do odvetnika ne more biti predmet nacionalne zakonodaje.

Predlog spremembe 11

Predlog direktive Člen 4 – odstavek 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

4. Odvetnik ima pravico preveriti razmere, v katerih je osumljena ali obtožena oseba priprta, in ima zato dostop do prostorov, v katerih je oseba priprta.

Predlog spremembe

4. **Če** odvetnik **prejme opozorilo o slabem ravnanju**, ima pravico preveriti **dejanske** razmere, v katerih je osumljena ali obtožena oseba priprta, in ima zato dostop do prostorov, v katerih je oseba priprta.

Predlog spremembe 12

Predlog direktive Člen 5 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Če je taka oseba otrok, države članice zagotovijo, da je otrokov pravni zastopnik ali druga odrasla oseba, odvisno od otrokove koristi, nemudoma obveščena o odvzemu prostosti in razlogih zanj, razen če bi bilo to v nasprotju z otrokovimi koristmi, v takem primeru pa se obvesti druga ustrezná odrasla oseba.

Predlog spremembe

2. Če je taka **osumljena ali obtožena** oseba otrok, države članice zagotovijo, da je otrokov pravni zastopnik ali druga odrasla oseba, odvisno od otrokove koristi, nemudoma obveščena o **vsakem** odvzemu prostosti in razlogih zanj **ter da lahko obišče otroka in je navzoča pri vsakem zaslišanju otroka in vseh postopkih**, razen če bi bilo to v nasprotju z otrokovimi koristmi, v takem primeru pa se obvesti druga ustrezná odrasla oseba **in se ji zagotovi pravico, da otroka obišče in da je navzoča pri zaslišanjih in postopkih**.

Obrazložitev

V odstavku mora biti podrobno opredeljena pravica otroka do pomoči ustrezne odrasle osebe skladno s členom 24 Listine o temeljnih pravicah, ki se nanaša na pravice otroka.

Predlog spremembe 13

Predlog direktive Člen 5 – odstavek 2 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

2a. 2a. Po potrebi se pravice otroka iz odstavka 2 razširijo na druge ranljive osumljene ali obtožene osebe, ki potrebujejo podobno pomoč, na primer na osebe, ki so telesno ali duševno prizadete.

Če je policist v dobri veri obveščen ali sumi, da je osumljena ali obtožena oseba telesno ali duševno prizadeta, kar bi ji preprečilo, da se jo obravnava kot odraslo osebo, potem policist obravnava to osebo v skladu z odstavkom 2, če ni jasnih dokazov o nasprotnem.

Obrazložitev

Podpiram poročevalčev predlog spremembe k členu 5(2)(a), vendar menim, da bi ga lahko okrepili, in sicer z razširitvijo varstva, ki ga nudi, na osebe, za katere se domneva, da so telesno ali mentalno prizadete, ne morejo pa tega dokazati takoj, kar ima za posledico, da se jih obravnava kot odrasle osebe.

Predlog spremembe 14

Predlog direktive

Člen 6

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Države članice zagotovijo, da imajo osebe, **na katere se nanaša člen 2**, ki jim je bila odvzeta prostost in ki niso njihovi državljani, pravico, da se o njihovem priporu nemudoma obvestijo konzularni ali diplomatski organi države njihovega državljanstva ter da **komunicirajo** s konzularnimi ali diplomatskimi organi.

Predlog spremembe

Države članice zagotovijo, da imajo **osumljene ali obtožene** osebe, ki jim je bila odvzeta prostost in ki niso njihovi državljani, pravico, da se o njihovem priporu nemudoma obvestijo konzularni ali diplomatski organi države njihovega državljanstva ter da **se srečajo** s konzularnimi ali diplomatskimi organi.

Obrazložitev

Skladno s členom 36(c) Dunajske konvencije o konzularnih odnosih ima konzularni uradnik pravico, da obišče osumljene ali obtožene osebe, kar omogoča preverjanje njihovega fizičnega stanja in razmer v priporu.

Predlog spremembe 15

Predlog direktive

Člen 6 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Člen 6a

Obveščanje

1. Države članice zagotovijo, da so osumljene ali obtožene osebe nemudoma in v razumljivi obliki obveščene o njihovi pravici do dostopa do odvetnika ter o tem, da je ta pravica še naprej veljavna v vseh poznejših fazah postopka, tudi če je v zgodnejših fazah niso uveljavljale.

Brez poseganja v nacionalno pravo, ki zahteva obvezno navzočnost ali pomoč odvetnika, veljajo za vsako odpoved pravici do odvetnika iz te direktive naslednji pogoji:

(a) osumljena ali obtožena oseba je bila predhodno pravno poučena o posledicah odpovedi ali se je drugače popolnoma seznanila s temi posledicami;

(b) osumljena ali obtožena oseba je sposobna razumeti te posledice; ter

(c) odpoved je dana prostovoljno in nedvoumno.

2. Posredovanje informacij osumljeni ali obtoženi osebi o njeni pravici do dostopa do odvetnika se evidentira v skladu s pravom zadevne države članice. Odpoved in okoliščine, v katerih je bila dana, se evidentirajo v skladu s pravom zadevne države članice.

3. Države članice zagotovijo, da je odpoved mogoče pozneje preklicati v kateri koli fazi postopka.

Obrazložitev

Uporaba instrumenta odpovedi pravici lahko povzroči nepredvidljive negativne posledice in potrebo po predpisih, s katerimi bi se uredili primeri, ko osumljena ali obtožena oseba v nadaljevanju postopka spremeni namero. Člen bi zato moral dobiti nov, spremenjen naslov in biti prestavljen na drugo mesto.

Predlog spremembe 16

Predlog direktive

Člen 7

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Države članice zagotovijo, da je **zajamčena** zaupnost sestankov med osumljeno ali obtoženo osebo in njenim odvetnikom. Zagotovijo tudi zaupnost korespondence, telefonskih pogovorov in drugih oblik komunikacije med osumljeno ali obtoženo osebo in njenim odvetnikom,

Predlog spremembe

Države članice zagotovijo, da je zaupnost sestankov med osumljeno ali obtoženo osebo in njenim odvetnikom **zajamčena brez izjeme**. **Brez izjeme** zagotovijo tudi zaupnost korespondence, telefonskih pogovorov in drugih oblik komunikacije med osumljeno ali obtoženo osebo in

dovoljenih na podlagi nacionalnega prava.

njenim odvetnikom, dovoljenih na podlagi nacionalnega prava.

Obrazložitev

Vsa komunikacija med osumljeno ali obtoženo osebo in njenim odvetnikom bi morala biti zaupna, brez možnosti za odstopanje.

Predlog spremembe 17

Predlog direktive

Člen 8 – odstavek 1 – uvodni del

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Države članice ne odstopajo od nobene določbe te direktive, razen v izjemnih okoliščinah od člena 3, člena 4(1) do (3) ter **členov 5 in 6**. Vsako tako odstopanje:

Predlog spremembe

Države članice ne odstopajo od nobene določbe te direktive, razen v izjemnih okoliščinah od člena 3, člena 4(1), (2) in (3) ter **člena 5**. Vsako tako odstopanje:

Predlog spremembe 18

Predlog direktive

Člen 8 – točka d

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(d) je časovno čim bolj omejeno in nikakor ne traja do faze obravnave;

Predlog spremembe

(d) je časovno čim bolj omejeno in nikakor ne traja do faze obravnave; **ter**

Obrazložitev

Te zahteve bi morale biti kumulativne.

Predlog spremembe 19

Predlog direktive

Člen 9

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Brez poseganja v nacionalno pravo, s katerim se zahteva obvezna navzočnost ali pomoč odvetnika, za vsako odpoved pravici do odvetnika iz te direktive veljajo

Predlog spremembe

črtano

naslednji pogoji:

a) osumljena ali obtožena oseba je bila predhodno pravno poučena o posledicah odpovedi pravici ali se je drugače popolnoma seznanila s temi posledicami;

b) osumljena ali obtožena oseba je sposobna razumeti te posledice in

c) odpoved pravici je dana prostovoljno in nedvoumno.

2. Odpoved pravici in okoliščine, v katerih je bila dana, se evidentirajo v skladu s pravom zadevne države članice.

3. Države članice zagotovijo, da je mogoče odpoved pravici pozneje preklicati v kateri koli fazi postopka.

Obrazložitev

Člen bi bilo treba z nekaterimi spremembami prestaviti pred člen 7.

Predlog spremembe 20

Predlog direktive

Člen 10 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Države članice zagotovijo, da se ne sme nobena izjava, ki jo je taka oseba dala, preden je bila seznanjena, da je postala osumljena ali obtožena oseba, uporabiti zoper njo.

Predlog spremembe

2. ***Brez poseganja v nacionalne predpise o dopustnosti dokazov*** države članice zagotovijo, da se ne sme nobena izjava, ki jo je taka oseba dala, preden je bila seznanjena, da je postala osumljena ali obtožena oseba, uporabiti zoper njo.

Obrazložitev

Namen te direktive naj ne bi bil vsiljevanje izbire med legalističnim sistemom urejanja dopustnosti dokazov in prožnejšim sistemom, skladno s katerim imajo sodišča pravico oceniti dokaze glede na to, kako so bili pridobljeni, in jih ustrezno ovrednotiti.

Predlog spremembe 21

Predlog direktive

Člen 11 – odstavek 5 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

5a. Po potrebi se pravica do dostopa do odvetnika iz člena 1 razširi na druge vrste pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah, ki neugodno vplivajo na pravice osumljenih ali obtoženih oseb.

Obrazložitev

Enaka potreba po dvojni zastopanosti bo obstajala, ko se bosta izvajala evropski nalog za nadzor in transfer obsojenih oseb, pa tudi prihodnji instrumenti, kot je na primer evropski preiskovalni nalog.

Predlog spremembe 22

Predlog direktive

Člen 13 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

3. Države članice zagotovijo, da se izjave, ki jih je osumljena ali obtožena oseba dala ob kršitvi njene pravice do odvetnika ali v primerih, v katerih je bilo odstopanje od te pravice dovoljeno v skladu s členom 8, ali tako pridobljeni dokazi ne smejo v nobeni fazi postopka uporabiti kot dokazi zoper njo, razen če uporaba takšnih dokazov ne bi vplivala na pravice do obrambe.

3. Brez poseganja v nacionalne predpise o dopustnosti dokazov države članice zagotovijo, da **dokazi, pridobljeni** ob kršitvi njene pravice do odvetnika ali v primerih, v katerih je bilo odstopanje od te pravice dovoljeno v skladu s členom 8, ali tako pridobljeni dokazi ne smejo v nobeni fazi postopka uporabiti kot dokazi zoper njo.

Obrazložitev

Namen te direktive naj ne bi bil vsiljevanje izbire med legalističnim sistemom urejanja dopustnosti dokazov in prožnejšim sistemom, skladno s katerim imajo sodišča pravico oceniti dokaze glede na to, kako so bili pridobljeni, in jih ustrezno ovrednotiti.

POSTOPEK

Naslov	Pravica dostopa do odvetnika v okviru kazenskih postopkov in pravica do komuniciranja po prijemu
Referenčni dokumenti	COM(2011)0326 – C7-0157/2011 – 2011/0154(COD)
Pristojni odbor Datum razglasitve na zasedanju	LIBE 5.7.2011
Odbori, zaproseni za mnenje Datum razglasitve na zasedanju	JURI 15.9.2011
Poročevalec/-ka Datum imenovanja	Jan Philipp Albrecht 11.7.2011
Obrazložitev v odboru	10.10.2011
Datum sprejetja	20.12.2011
Izid končnega glasovanja	+: 21 -: 0 0: 0
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Raffaele Baldassarre, Luigi Berlinguer, Sebastian Valentin Bodu, Françoise Castex, Christian Engström, Marielle Gallo, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Klaus-Heiner Lehne, Antonio López-Istúriz White, Antonio Masip Hidalgo, Alajos Mészáros, Bernhard Rapkay, Evelyn Regner, Francesco Enrico Speroni, Alexandra Thein, Diana Wallis, Rainer Wieland, Cecilia Wikström, Tadeusz Zwiefka
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Jan Philipp Albrecht, Jean-Marie Cavada, Luis de Grandes Pascual, Vytautas Landsbergis, Kurt Lechner, Eva Lichtenberger, Arlene McCarthy

POSTOPEK

Naslov	Pravica do dostopa do odvetnika v kazenskem postopku in pravica do komunikacije v primeru prijetja			
Referenčni dokumenti	COM(2011)0326 – C7-0157/2011 – 2011/0154(COD)			
Datum predložitve EP	8.6.2011			
Pristojni odbor Datum razglasitve na zasedanju	LIBE 5.7.2011			
Odbori, zaproseni za mnenje Datum razglasitve na zasedanju	JURI 15.9.2011			
Poročevalec/-ka Datum imenovanja	Elena Oana Antonescu 12.7.2011			
Obravnava v odboru	11.10.2011	28.2.2012	26.4.2012	10.7.2012
	27.11.2012	19.6.2013		
Datum sprejetja	19.6.2013			
Izid končnega glasovanja	+: -: 0:	49 2 0		
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Jan Philipp Albrecht, Rita Borsellino, Emine Bozkurt, Arkadiusz Tomasz Bratkowski, Salvatore Caronna, Philip Claeyns, Carlos Coelho, Ioan Enciu, Tanja Fajon, H��l��ne Flautre, Kinga G��l, Kinga G��ncz, Nathalie Griesbeck, Sylvie Guillaume, ��gnes Hankiss, Anna Hedh, Salvatore Iacolino, Sophia in 't Veld, L��via J��r��ka, Teresa Jim��nez-Becerril Barrio, Timothy Kirkhope, Juan Fernando L��pez Aguilar, Baronica Sarah Ludford, Svetoslav Hristov Malinov, V��ronique Mathieu Houillon, Anthea McIntyre, Nuno Melo, Roberta Metsola, Antigoni Papadopulu (Antigoni Papadopoulou), Georgios Papanikolau (Georgios Papanikolaou), Carmen Romero L��pez, Judith Sargentini, Birgit Sippel, Csaba S��gor, Renate Sommer, Rui Tavares, Nils Torvalds, Kiriakos Triantafilidis (Kyriacos Triantaphyllides), Axel Voss, Renate Weber, Josef Weidenholzer, Tatjana Zdanoka, Auke Zijlstra			
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Elena Oana Antonescu, Anna Maria Corazza Bildt, Dimitrios Drucas (Dimitrios Droutsas), Monika Hohlmeier, Jan Mulder, Marco Scurria			
Namestniki (��len 187(2)), navzoči pri končnem glasovanju	J��rgen Creutzmann, Jelko Kacin			
Datum predložitve	24.6.2013			